

Карпати володіють багатьма структурними компонентами рекреаційних ресурсів, та є рекреаційним регіоном багато профільного літнього і зимового, гірсько-спортивного, масового пізнавально-оздоровчого відпочинку та бальнеологічного лікування. Карпати мають досить високий природно-рекреаційний потенціал.

Тому вже більше 9% споживчих сукупних витрат домогосподарств припадає на отримання послуг культури та відпочинку в Карпатах.

Провідними складовими, що створюють ресурсну базу цього рекреаційно-туристичного комплексу є:

- природно-компонентна основа (в т.ч. кліматичні умови);
- бальнеологічна;
- соціально-історичні, архітектурні, релігійні екзоти, тощо.

Найбільші споживчі якості та най розвиненим є ринок туристичних послуг пов'язаний з курортно-рекреаційним, в першу чергу бальнеологічними ресурсами в Карпатах.

Важливим елементом природно-ресурсної бази Карпатського регіону, що обумовлює перспективи його рекреаційного освоєння є лікувальні **мінеральні води**. Тут нараховується біля 800 джерел і свердловин мінеральних вод.

В регіоні широко розповсюджені мінеральні лікувальні води без специфічних компонентів, відомі в Закарпатті, в Чернівецькій області, на Львівщині, розповсюджено в гірських і перед гірських районах Івано-Франківської області.

До цінних мінеральних вод регіону відносяться сульфідні води. Родовища Прикарпаття складають гідромінеральну базу курортів.

В районі м. Сколе, с. м. т. Славське (Львівську обл.), містечка Верховина Івано-Франківська обл. Та в інших місцях відкриті родовища мінеральних вод, значні запаси яких можна використовувати, як гідромінеральну базу крупних бальнеологічних курортів.

В Карпатському регіоні розповсюджені мінеральні води з вмістом органічних речовин – трускавецька "Нафтуся", яка пов'язана з Трускавецьким і Східницьким центрами.

Карпатський регіон має можливість використовувати для лікування залізисті, бромисті, і йодисті, миш'яковисті, радонові та мінеральні води.

Половина (51%) джерел і свердловин знаходиться у Закарпатській області, у Львівській

26%, Івано-Франківській – 13%, Чернівецькій – 10%.

До рекреаційно-бальнеологічних ресурсів Карпатського регіону відносяться також лікувальні грязі та озокерит, які набули широкого застосування у профілактиці та лікуванні різних захворювань. Бориславське родовище озокериту на Львівщині – найбільше в Україні. Запаси родовища, при існуючих обсягах видобутку, забезпечать потреби лікування протягом 100 років.

Рельєф, кліматичні умови, природно ресурсна база регіону є в цілому сприятливими факторами для розвитку туристичної індустрії, а в багатьох випадках вони виступають специфічними туристичними ресурсами, потенціал яких ще далеко не використаний.

Спортивний вид рекреаційної діяльності в Карпатському регіоні має значні можливості свого розвитку. Це стосується гірськолижного, туристичного, мисливського, спелеологічного підвидів.

Більш інтенсивний розвиток нині характерний для **гірськолижного туризму**. В цьому сприяли природні умови регіону, де пологі схили чергуються з крутими спадами.

В Карпатському регіоні виділяються декілька зон гірськолижного спорту. Значення даних зон з часом зростатиме, так як Карпати – єдиний регіон України, який має всі можливості для його розвитку.

Регіон має найбагатші **мисливські угіддя** на Україні. Практично спортивне полювання можливе на всій території Карпат. Середня щільність мисливських видів тварин в 2-5 разів перевищує відповідні показники сусідніх територій. Перспективною формою рекреаційного використання місцевості є організація спортивно-мисливського полювання, зокрема проведення турів для вітчизняних та іноземних мисливців-спортсменів

Карпатські ріки мають відповідні умови для організації водних видів спорту, в першу чергу сплав на каяках і каное. Тут існують широкі невикористані можливості для організації індивідуальних туристичних маршрутів та нетрадиційного екстремального туризму.

Проведене функціональне зонування рекреаційних територій є важливою передумовою здійснення політики розвитку сфери туризму в Карпатському регіоні.

В Карпатському регіоні знаходяться майже всі українські **гірськолижні комплекси**. В регіоні збереглися народні звичаї та обряди. Тому на території гірськолижних курортів під час новорічних та різдвяних свят варто провадити різноманітні театральні дійства, які відображають культури та побут місцевих жителів, специфічно анімаційний вид туристичної діяльності.

Існують широкі можливості вдосконалення якості обслуговування та розширення послуг в українських центрах зимового відпочинку. За умов вдалої інвестиційної та маркетингової

діяльності гірськолижні курорти України стали гідними конкурентами аналогічних комплексів сусідніх держав.

Матешук С. В.

Явкін В. Г. к.геогр.н., доцент

Україна, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Матеріали наукової конференції

"Молоді науковці – географічній науці"

27 -28 жовтня, Київ 2006

Україна, Київський національний університет імені Тараса Шевченка